

Il-bniedem tkun taf xi jsarraf meta tagħmilha miegħu

Dakinhar xejn ma ried jidhol f'moħhi. Mhux għax is-soltu nkun interessat wisq fil-lezzjoni bħal xi koçç nerds li jkun hemm fil-klassi, iżda xi kelma 'l hawn u xi kelma 'l hemm dejjem jirnexxili nifhem. U aktar ma r-religjon kien sugġett li jraqqadni, il-vuçi senswali ta' Miss Brigante kienet kapaçi mhux biss tilluppjak iżda gġieghlek toħlom dwar l-angli çkejknin itiru minn shaba għal oħra. Ħarist minn taħt il-għajn u lmaħt lil Tonio jħares lejja b'geddumu mserrah fuq idu l-leminija u b'ħalqu mçarrat fi tbissima sfurzata.

Kien bniedem maqtuġh għalih waħdu sforz it-tgħajjir, il-kummenti u l-laqmijiet li kienu jintqalu minn shabu tal-klassi. Fosthom "bookworm", "il-kap tal-geeks", "Budda" u xi wħud kienu jsejhulu "l-qamar" (minħabba li l-parti l-kbira tal-ħin tiegħu tassew kien iqattgħu hemmhekk). Minkejja dan, Tonio kien wieħed mill-iktar studenti akkademikament bravi li qatt iltqajt magħhom. F'kull eżami (tneħhi r-religjon) id-disgħin dejjem kien jilħaqhom sew u l-8+ fil-marki tal-komponent tas-sur Mifsud kienet titfaçça f'kull karta. Issa l-akkwist ta' din it-tip ta' marka f'komponent tal-Malti kienet meqjusa missjoni akkademikament impossibbli, iktar u iktar minn min jgħallem dan is-sugġett.

Fejn is-soltu kien ikun stirat fuq is-siġġu, idejh imkaħħla mal-pinna biex inizzel sal-inqas dettall li kienu jgħidu l-għalliema, f'din il-lezzjoni ma nafx x'kien itih. Sthajjiltni l-gara tagħna (magħrufa aħjar bħala l-BBC NEWS), nittawwal minn taħt il-għajn biex forsi nanalizzza r-raġuni għala dan is-sugġett kien daqstant allergiku għalih. X'ħin rani nħares lejħ tbissimli, u jien tbissimtu lura.

"Glorja!" għedt f'qalbi malli daqqet il qanpiena. Għalxejn għajtet u tambret Miss Brigante biex tfakkarna fit-test tal-gimġha d-dieħla għax, ħlief Tonio, kulhadd tar mill-klassi. Fi triqti lejn il-canteen irrealizzajt li ħallejt il-kartiera warajja. "'Aw, man, islifli xi tliet ewrini għax insejt il-flus fil-klassi!" għedt lil Marco, ħabib li ili nafu mill-kindergarten u li jippreferi joqgħod għarwien milli joqgod bil-guħ. "Eh, tgħid mhux hekk nibqgħu! Mhux qabel ma ttini lura l-ħames ewro li tajtek. U, *by the way*, dawk ewro u mhux ewrini!" wegħibni hu.

Wara li sarkastikament irringrazzajt u tal-ġest nobbli li għamel miegħi, ġrejt lura lejn il-klassi b'saqajja ma' dahri biex forsi ma nilħaqx il-kju indimonjat li jkun qieghed jistenna biex jilħaq il-pizza ta' Mario. Smajt il-passi storbuži u mgħaġġlin ġejjin mis-sular ta' fuq u indunajt li għalxejn kont se ngħaġġel u li kien tard wisq. Għalhekk naqqast il-pass u

hekk kif kont se nidhol fil-klassi, mit-twejqa bla hġieġa li kont issib f'kull bieb tal-iskola, ilmaht lil Tonio b'rasu baxxuta.

Kellu rasu ppuntata lejn il-hobż ta' quddiemu, idejh marsusin flimkien u donnu beda jgemgem xi kliem u f'hin minnhom anke beda jkanta. Wara xi ftit minuti nistenna, avolja hassejtni kemxejn arroganti, ftaħt il-bieb bil-mod kemm jista' jkun u bqajt sejjer dritt lejn il-mejda tiegħi. Kelli nifsi maqtuġh b'dak il-ġiri kollu u b'hatfa ta' xi wiehed iddisprat, hriġt il-flixxkun bir-reklam tas-7UP fuqu u qbadt nixrob qisni żring.

"Grazzi man." Kwazi xraqt għax ma kontx naf kienx kellimni xi hadd jew le. Ergajt tfajt il-flixxkun ma' halqi u għat-tieni darba rgajt smajt l-istess kliem. Sthajjiltni Samwel, ikellmu l-Mulej iżda ma jindunax. Ħarist lura lejn Toni u staqsejtu, "Int lili qed tgħid, siehbi?" "Iva," wegibni hu, "ridt ngħidlek grazzi għax mill-klassi kollha int l-uniku wiehed li tirrispettani u ma tgħajjarnix minhabba li jien Musulman."

"Musulman?" werzaqt f'qalbi. "Lanqas biss kont naf u probabbilment għalhekk ma jmurx tajjeb fis-sugġett tar-Reliġjon għax għandu twemmin differenti minn tagħna," issuktajt niħaddet waħdi.

"Tagħtix kashom Ton, isma' minni. Anzi qum minn hemm u eja miegħi fil-grawnd u mela toqgħod hawn waħdek jew!" Skoprejt li Tonio ma kienx dak il-bniedem stramb li kienu jpingu shabi u fi ftit jiem sirna hbieb kbar.

Il-ġimgħa l-oħra, is-sur Mifsud beda jkellimna dwar l-idjomi u l-espressjonijiet Maltin. Beda jsaqšina xi jfissru u f'hin minnhom staqsa, "Mela min jaf jgħidli xi tfisser l-espressjoni: Il-bniedem tkun taf xi jsarra meta tagħmilha miegħu?" Ghollejt idi sparata, għemiżt lil Tonio u tajt lis-ser twegiba perfetta.

Jacob Piccinino

student tal-Malti tal-Ewwel Sena, Livell Avvanzat, 2008-09

Ħajr lis-Sur Immanuel Mifsud